

21 mei 2019

KNMG Limburg Bijeenkomst Kindermishandeling & Huiselijk geweld

KNMG Limburg Herziene meldcode kindermishandeling & Huiselijk geweld

21 mei 2019

KNMG

- Maakt zich sterk voor verantwoorde medische zorg;
- Behartigt de gemeenschappelijke immateriële belangen van ruim 59.000 artsen en studenten geneeskunde;
- Vormt met zeven medische beroepsverenigingen en de vereniging van geneeskundestudenten de grootste organisatie van en voor artsen in Nederland;
- Bestaat uit 19 Districten.

KNMG District Limburg

‘District Limburg streeft ernaar de immateriële belangen van Limburgse leden te behartigen door de regionale ‘oren en ogen’ van de KNMG te zijn,

hen te ondersteunen in de beroepsbeoefening en – ontwikkeling,

en

de Limburgse leden te verbinden, van geneeskundestudent tot en met gepensioneerd arts.’

21 mei 2019

KNMG Limburg Bijeenkomst Kindermishandeling & Huiselijk geweld

Komende activiteiten

KNMG Limburg Bijeenkomst

Filmavond: 'Wat kunnen medici leren van musici?'

19 Juni 2019

KNMG Limburg Golfdag

4e editie

11 augustus 2019, Wittem

21 mei 2019

KNMG Limburg Bijeenkomst Kindermishandeling & Huiselijk geweld

knmg DISTRICT
LIMBURG

Nieuwe bestuursleden gezocht!

 info@knmglimburg.nl

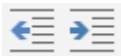
Programma

- Robinetta de Roode, beleidsadviseur gezondheidsrecht KNMG
 - Het afwegingskader en de KNMG-meldcode
- Anne Custers, kinderarts sociale-pediatrie
 - Wanneer ga ik melden?
- Agine Bernahrd, vertrouwensarts Veilig Thuis Zuid-Limburg
 - Gemeld, en dan? De nieuwe werkwijze van Veilig Thuis
- 20:15 casuïstiek in groepen 10-12p in foyer, nadien terugkoppeling in zaal

De nieuwe KNMG-meldcode kindermishandeling en huiselijk geweld

Robinetta de Roode, adviseur gezondheidsrecht

knmş

Jaarlijks worden **119.000 kinderen** mishandeld

Jaarlijks worden **200.000 personen** slachtoffer van huiselijk geweld

regeringsnota Privé geweld – Publieke zaak (2002)

Wet verplichte meldcode huiselijk geweld en kindermishandeling (2013)

Geweld hoort nergens thuis VWS, JenV, VNG (2018)

*“De geboden hulp heeft resultaat maar niet voldoende
De aanpak huiselijk geweld zoals uitgevoerd in de periode 2009 tot 2012 blijkt
te werken, althans er is significant minder partnergeweld en we nemen aan
dat dit mede komt door de geboden hulp. Tegelijkertijd kunnen we
concluderen dat de **aanpak niet effectief genoeg** is voor gezinnen waarin
langdurig en veelvuldig ernstig partnergeweld voorkomt.”*

*(Bron: Onderzoek naar effectiviteit van de aanpak huiselijk geweld in de G4; Verwey Jonker
instituut 2014)*

- Advies: Aanscherping en verbetering Meldcode en werkwijze Veilig Thuis, Sprokkereef 2016
- Ontwikkelen afwegingskader in stap 5 van de meldcode

Afwegingskader

- Van 22 november 2018 (publicatie KNMG-meldcode) gebruiken in stap 5
- Doel
 - slachtoffers eerder en beter in beeld krijgen
 - schade door herhaling van mishandeling voorkomen
- Hoe?
 - meer houvast voor professionals over wanneer te melden
 - veiligheid voorop, risicogestuurde en herstelgerichte zorg
 - informatiepositie van Veilig Thuis verbeteren (radar)

3 Professionele normen over wanneer melden

1. bij acuut - en structureel onveilige situaties
1. in andere situaties: als arts hulp niet kan bieden of organiseren
1. of als arts hulp biedt of organiseert maar onveiligheid blijft of herhaalt zich

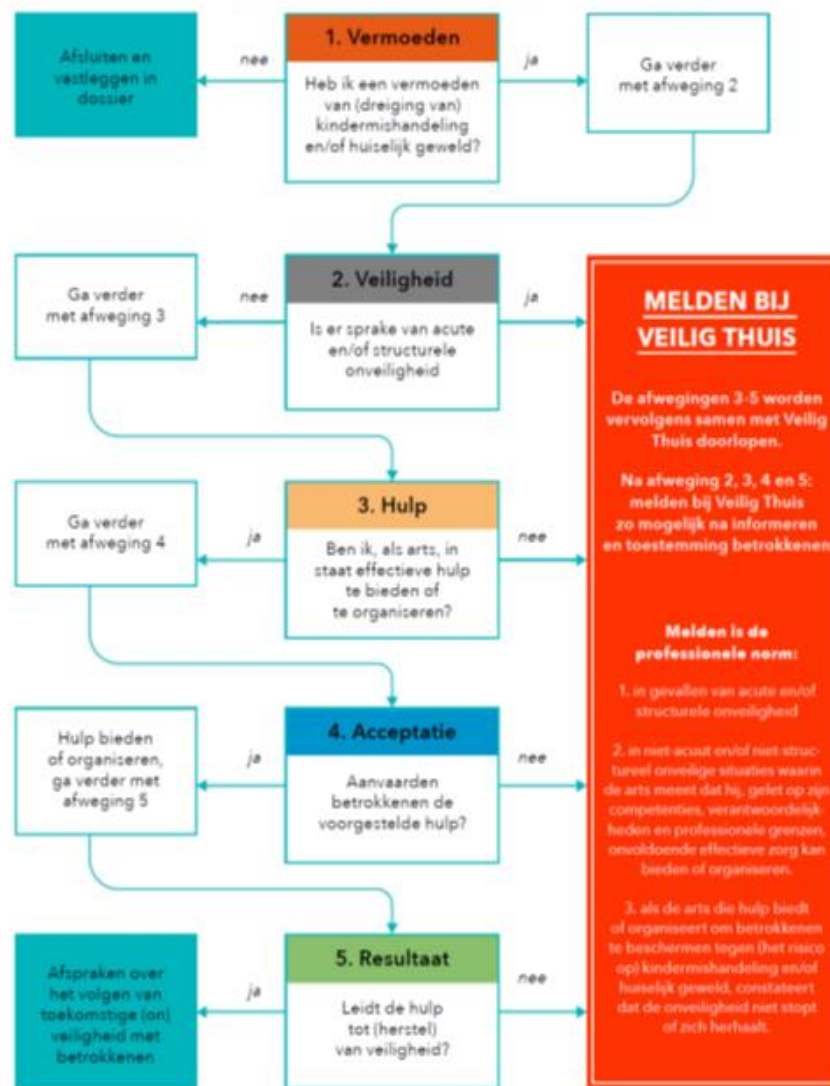

Acuut en structureel onveilig

- **Acuut onveilig** = direct fysiek gevaar, bijvoorbeeld:
 - door fysiek of seksueel geweld
 - door ontbreken basale zorg en voeding
 - onthulling van ernstige, acuut gevaarlijke vormen van mishandeling/geweld
- **Structureel onveilig** = zich herhalende of voortdurende onveiligheid, bijvoorbeeld:
 - door verstandelijke beperking, psychische stoornis of middelengebruik van ouder /mantelzorger
 - stelselmatig getuige zijn van huiselijk geweld
 - langdurige partnerstalking

KNMG-Stroomdiagram kindermishandeling en huiselijk geweld*

*Zijn bij huiselijk geweld geen kinderen - ook niet als getuige - betrokken (=volwassenenge geweld) en weigert het slachtoffer weloverwogen en in vrijheid toestemming, dan alleen melden bij ernstig gevaar voor zwaar lichamelijk of psychisch letsel of de dood. Zie toelichting op afwegingvraag 2.

KNMG meldcode: opzet onveranderd

Artikelen:

1. Definities
2. Algemene verantwoordelijkheid
3. Dossiervoering
- 4. Stappenplan met 5 stappen**
5. Anoniem melden
6. Informatie op verzoek Veilig Thuis
7. Informatie aan gezinsvoogd
8. Contact met Raad voor de Kinderbescherming
9. Contact met politie/justitie

KNMG-stappenplan kindermishandeling en huiselijk geweld

1 Onderzoek, kindcheck en mantelzorgverleningscheck
Verzamel aanwijzingen en leg vast in dossier

2 Advies (anoniem) bij Veilig Thuis en bij voorkeur ook collega
Veilig Thuis: 0800 2000 (24 uur per dag)

3 Gesprek betrokkenen

4 Zonodig overleg betrokken professionals en signaal aan VIR

5 Beslissen over melding via 5 afwegingsvragen

- 1** Heb ik op basis van stap 1 tot en met 4 nog steeds een vermoeden van (dreigende) kindermishandeling en/of huiselijk geweld?
- 2** Schat ik, op basis van stap 1 tot en met 4 in dat er sprake is van acute of structurele onveiligheid?
- 3** Ben ik in staat effectieve hulp te bieden of te organiseren om (dreigende) kindermishandeling en/of huiselijk geweld af te wenden en te monitoren?
- 4** Aanvaarden betrokkenen hulp om (dreigende) kindermishandeling en/of huiselijk geweld af te wenden en zijn zij bereid en in staat zich hiervoor in te zetten?
- 5** Leidt de hulp binnen aanvaardbare of afgesproken tijd tot (herstel van) duurzame veiligheid en/of het (herstel van) welzijn van betrokkene(n)?

Bij acuut gevaar kan – naast de melding bij Veilig Thuis –
ook de politie worden ingeschakeld!

Politie: 112 (nood)

KNMG meldcode: wat zijn de wijzigingen

- Integratie onderdelen kindermishandeling en volwassenengeweld
- Mantelzorgverleningscheck (stap 1)
- Advies bij voorkeur aan vertrouwensarts (stap 2)
- Gesprek betrokkene(n)) duidelijker verplichte stap (stap 3)
- Striktere uitleg bij voorafgaand aan een melding overleggen met betrokken professional (stap 4)
- Meer informatie over bijzondere typen geweld (o.a. mensenhandel, ouderenmishandeling, kwetsbare zwangere/ongeboren kind) via huiselijkgeweld.nl/typengeweld
- Minder afwegingsruimte bij informatie op verzoek Veilig Thuis en Raad voor de Kinderbescherming (art. 5 en 8)

Aanpassingen t.o.v. de KNMG-meldcode 2015

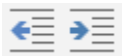
		Meldcode 2015	Meldcode 2018
1	Stap 1	Onderzoek en kindcheck	Onderzoek, kindcheck én mantelzorgverleningscheck
2	Stap 3	Gesprek betrokkene(n) onvoldoende expliciet verplicht	verplichte stap
3	Stap 4	Zo nodig overleg met betrokken professionals kan zonder toestemming (op grond van 'goed hulpverlenerschap')	alleen mét toestemming
4	Stap 5	Monitoren hulp (5A) of melden bij Veilig thuis (5B)	Afwegingskader; melden bij acute of structurele onveiligheid
5	Volwassenen geweld	Twee meldcodes	Samengevoegd tot één geheel
6	Artikel 7	Terugkoppeling Veilig Thuis	Vervallen=opgenomen in Bijlage 2 Advies aan Veilig Thuis
7	Artikel 9	Informatie aan andere betrokken professionals	Vervallen
8	Artikel 10	Contact met Raad voor de Kinderbescherming	Artikel 8 geworden; bepaling over melden van acute situaties verwijderd. Veilig Thuis is de eerstelijns voorziening hiervoor.
9			Meer aandacht voor specifieke vormen

<https://huiselijkgeweld.nl/typengeweld>

Tips

- Ga bij kinderen altijd eerst na wie het gezag heeft
- Praat ook altijd met het kind en betrek het bij alle stappen
- Noteer elke stap en alle bevindingen feitelijk in het dossier
- Maak duidelijke afspraken met Veilig Thuis over rollen en taken na de melding
- Beantwoord vragen van Veilig Thuis of de Raad altijd gericht, schriftelijk en feitelijk

Komt u er niet uit?

KNMG Artseninfolijn

Advies voor artsen bij juridische en medisch-ethische vragen.
Kosteloos voor leden van de federatiepartners

088 - 4404242

Maandag t/m vrijdag van 9.30 - 16.00

www.knmg.nl/artseninfolijn

Vragen?

(Verdenking op) Kindermishandeling: wanneer ga ik melden bij Veilig thuis?

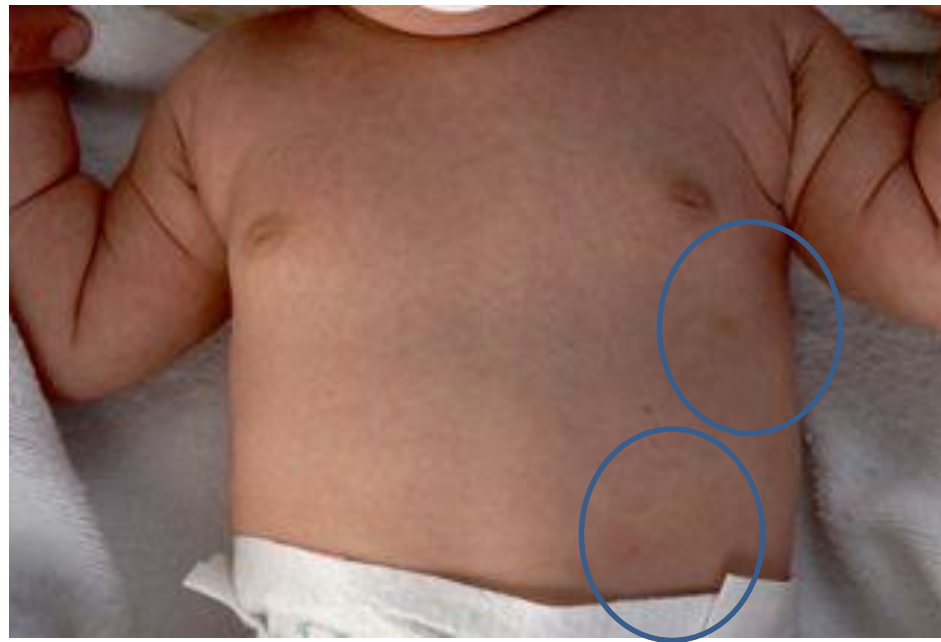
Anne Custers
Kinderarts sociale pediatrie
MUMC+/ Zuyderland ziekenhuis Heerlen

Casus Liam, 5 maanden oud

- 16:30u samen met moeder bij huisarts in opleiding
- Verwezen door kinderdagverblijf ivm blauwe huidverkleuring linker flank opgevallen tijdens verschonen
- Nooit eerder opgevallen
- Niet ziek, geen koorts

Dit is wat u ziet

21-5-2019

KNMG-district Limburg

knmg

Wat doet u nu?

Casus

- Overleg met huisarts opleider
- Contact met dienstdoende kinderarts in opleiding MUMC+
 - dienstdoende kinderarts sociale pediatrie
- Advies stap 2 Meldcode: anonieme adviesvraag bij Veilig Thuis
- Contact vertrouwensarts Veilig Thuis

Wat wilt u aanvullend allemaal weten?

Wat is er precies gebeurd?

- Avond vooraf niet opgevallen bij in bad doen door moeder
- Rustige nacht gehad
- Door vader uit bed gehaald, verzorgd en aangekleed
- Met auto naar kinderdagverblijf (KDV) gebracht, getransporteerd in maxicosi
- Moeder heeft 2 vragen:
 - Kan het door maxicosi komen? Erg strak aangetrokken
 - Mongolenvlek?

Aanvullende anamnese

Blanco voorgeschiedenis, komen bijna nooit op spreekuur

Consultatiebureau zou tevreden zijn over groei en ontwikkeling tot nu toe

Vaccinaties volgens rijksvaccinatieprogramma

Voeding: flesvoeding en fruit/groentehap, geen spugen

Defecatie/mictie ongestoord

Aanvullende anamnese (2)

Slaapt goed, tevreden baby

Medicatie: vitamine D

Overige tracti: gb

Familieanamnese: gb

Sociale anamnese

- Eerste kind van ouders
- Zeer gewenst, moeite met zwanger worden
- Ongecompliceerde zwangerschap en partus
- Ouders zijn niet getrouwd, gezag vader nog niet geregeld
- Geen contact met familie mz, vaders familie (Indonesisch) hechte band
- Geen schulden, geen relatieproblemen

Lichamelijk onderzoek

- Alerte zuigeling, kijkt gericht
- Normale controles en biometrie
- Top teen onderzoek: tweetal blauwverkleuringen li abdomen 1x2cm, pijnlijk bij palpatie?
- Pulmones/cor/abdomen: ga
- Oriënterend neurologisch onderzoek: ga

Conclusie

Zuigeling van 5 maanden oud met twee blauwverkleuringen op abdomen zonder duidelijke verklaring

- DD :
 - Hematoom bij stollingsafwijking (hemofilie/trombocyten/maligniteit/ea)
 - Veroorzaakt door kracht van buitenaf:
 - Accidenteel via maxicosi versus toegebracht
 - Huidafwijking anders dan hematoom

En nu?

“Those who don’t cruise rarely bruise”

Wat zeg je tegen ouders?

Aanvullende diagnostiek

- Bloedonderzoek (bloedbeeld, stolling)
- Skeletstatus
- Icc oogarts
- Icc dermatologie

Schedel	• AP • Lateraal	
Wervelkolom	• Lateraal	
Thorax	• AP • Lateraal • Driekwart opnames	
Abdomen & bekken	• Abdomen AP incl. bekken	
Bovenste extremiteiten	• Humerus AP • Radius en ulna AP	• Laterale elleboog (detail opname) • Laterale pols (detail opname)
Onderste extremiteiten	• Femur AP • Tibia en fibula AP	• Laterale knie (detail opname) • Laterale enkel (detail opname)
Handen	• PA	
Voeten	• AP of PA	

Aanvullende diagnostiek

- Bloedonderzoek (bloedbeeld, stolling)
- Skeletstatus: volgt dag nadien
- Icc oogarts: fundoscopie geen afwijkingen
- Icc dermatologie: geen mongolenvlek, afwijking geduid als hematoom

Conclusie

Zuigeling van 5 maanden oud met twee hematomen op abdomen zonder duidelijke verklaring en vooralsnog niet afwijkende aanvullende diagnostiek

- DD veroorzaakt door kracht van buitenaf
 - Maxicosi?
 - Toegebracht letsel → kindermishandeling?

Plan

Medische foto's

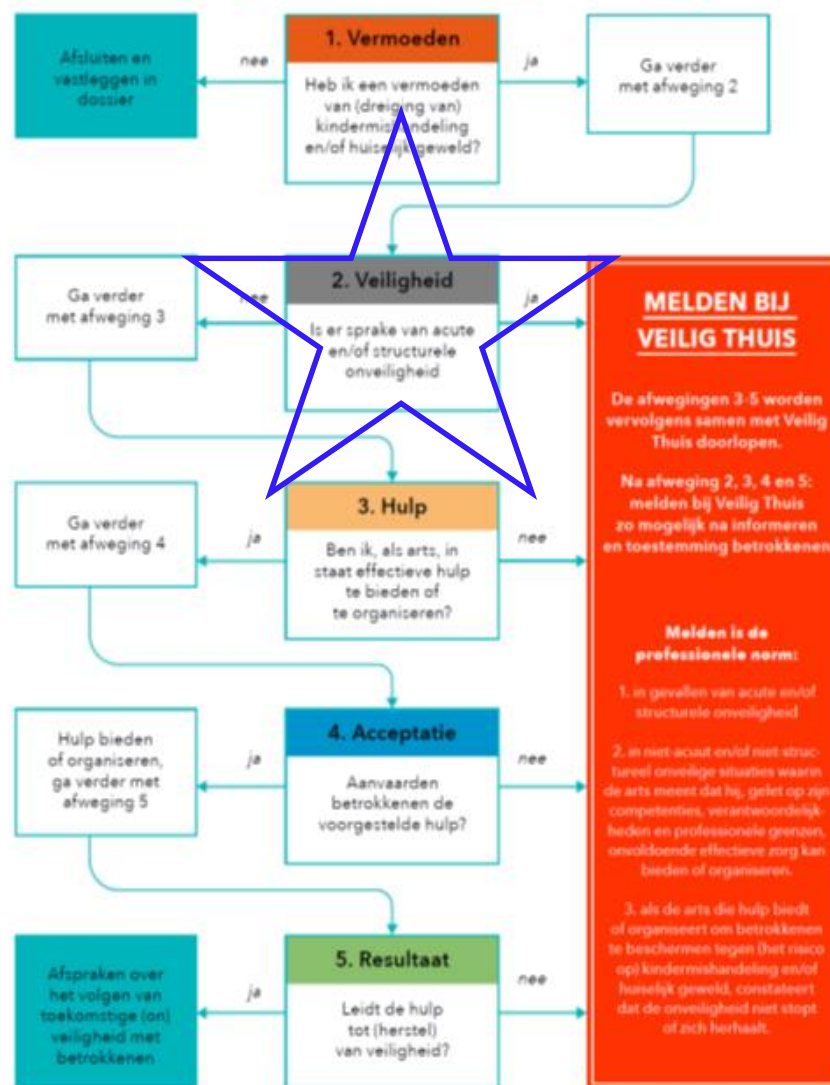
Inschakelen **Forensisch Medisch Expertise bij Kinderen (FMEK)** :

- ✓ Duiding oorzaak hematoom: maxicosi riem onwaarschijnlijk

Afwegingsvragen Meldcode

KNMG-Stroomdiagram kindermishandeling en huiselijk geweld*

*Zijn bij huiselijk geweld geen kinderen - ook niet als getuige - betrokken (=volwassenengeweld) en weigert het slachtoffer weloverwogen en in vrijheid toestemming, dan alleen melden bij ernstig gevaar voor zwaar lichamelijk of psychisch letsel of de dood. Zie toelichting op afwegingvraag 2.

Plan

- Contact vertrouwensarts Veilig Thuis: **Melding**
 - Veiligheidsplan Liam → opname kinderafdeling
 - Afwachten skeletstatus
 - Echo abdomen: ga
 - Echo cerebrum: ga
- Contact huisarts

Melding Veilig Thuis: en nu?

De (nieuwe) werkwijze van Veilig Thuis

Agine Bernhard
Vertrouwensarts
Veilig Thuis

Melden

Meldverhaal accorderen

Veiligheidstaxatie

Verrijking

Triage binnen 5 dagen tenzij acuut

Aan de slag

Samen met KA veiligheid afspreken voor kind, waar verblijft Liam?

Wie mag bij Liam onder welke voorwaarden?

VT gaat vanuit crisis in gesprek met ouders

Gesprek ouders

Uitslag skeletstatus nog niet binnen

Verdenking letsel zonder verklaring

VT neemt contact op met politie vanuit Handreiking samenwerken VT en politie

Gesprek met ouders wat de afspraken voorlopig zijn: 4 ogen principe

Vervolg

Zijn er andere kinderen in het gezin

Beeld krijgen van het gezin (risicofactoren/beschermende factoren)

Instemming om informanten te benaderen (standaard HA, JGZ, opvang)

Onderzoek

Doel:

Beoordelen of er sprake is van huiselijk geweld en/of kindermishandeling.

- Bij ontkennen / bagatelliseren / geen hulp accepteren.
- Bij bedreiging veiligheid die vraagt om directe interventie.
- Bij onduidelijkheid of er sprake is van HG en/of KMH.

Onderzoek (2)

Werkwijze:

Gesprek met betrokkenen (ouders; partners; ouderen; kinderen).

Informantenonderzoek: familienetwerk / professioneel netwerk.

Multidisciplinair overleg: gedragswetenschapper / vertrouwensarts.

Maken van onderzoeksverslag / waarin minimale eisen staan ten aanzien van veiligheid (veiligheidsplan).

U bent informant

Gerichte vragen om KMH/HG te bevestigen cq te ontkrachten

Zo min mogelijk maar zo veel als mogelijk

VT vraagt instemming- is geen toestemming

Alle informatie is onderdeel dossier

Vervolg

Uitslag skeletstatus is afwijkend → dorsale ribfracturen (2x)

VT schakelt opnieuw met politie en stemt weer af, VT doet aangifte

Geen vermoedelijke pleger: 6 ogen principe

Vervolg

Kan kind in het ziekenhuis blijven?

Terug naar huis? Welke voorwaarden

Rol hulpverlening/netwerk

Terugkoppeling verhoor: vader bekend

Vrijwillig of gedwongen kader?

Afsluiten

Onderzoek kan 10 weken duren

Besluit wat nodig is om veiligheid te herstellen

Overdrachtspartij bepalen

Melder informeren

monitoren

21-5-2019

KNMG-district Limburg

knmg

Visie

Expertisecentrum

Geweld In Afhankelijkheidsrelaties

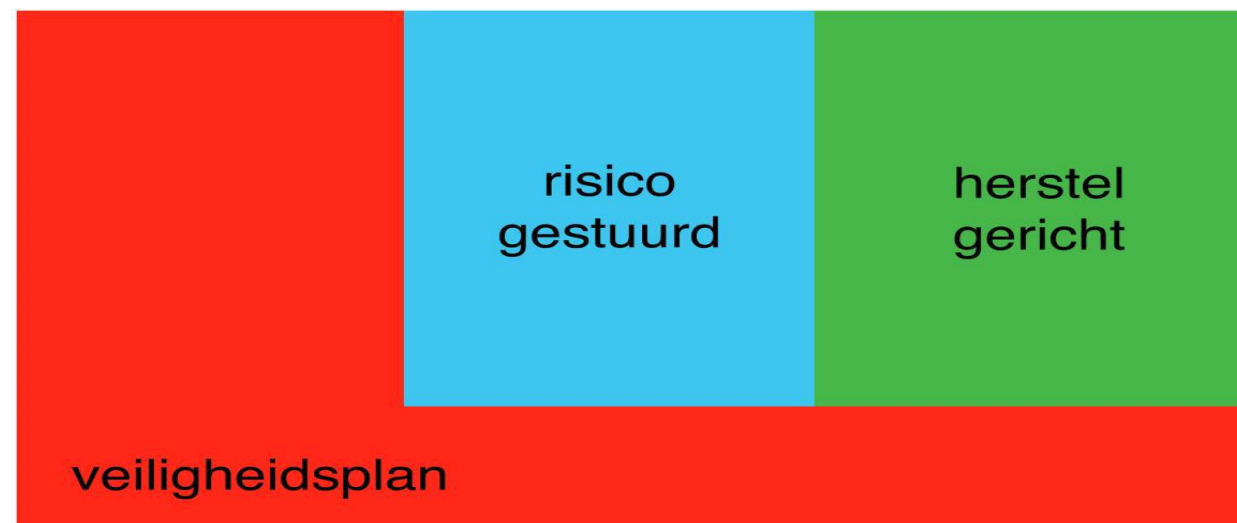
Visie

Systeemaanpak

Partnerschap in de keten

Maatwerk

Duurzaam herstel

Expertisegebieden

Voorbeelden:

Ernstige fysieke mishandeling minderjarigen

Seksueel misbruik

Huiselijk geweld

Ex-partnerproblematiek /conflictscheiding

Ernstige psychiatrische problematiek

Ontspoorde mantelzorg

Financiële uitbuiting

Culturele verschillen

Wettelijke taken

- Fungeren als meldpunt vermoedens HG KMH
- Bieden van advies en ondersteuning
- Meldingen aannemen en beoordelen
- Onderzoek naar vermoedelijk HG en/of KMH
- In kennis stellen instantie die hulp kan bieden
- In kennis stellen Politie - OM - Raad voor de Kinderbescherming - B&W
- Melder informeren

Adviesvraag VT

Clientsysteem is anoniem

Regie bij adviesvrager

VT kan ondersteunen: is meerdere contacten of aansluiten bij gesprek(ken)

Melding

Politiemeldingen

Meldingen burgers; kan anoniem

Meldingen professionals; niet anoniem, tenzij risico veiligheid of veiligheid systeem

Vervolgtrajecten

Advies geven; zonder melding; geen persoonsgegevens cliëntsysteem; regie adviesvrager

Direct op schrift overdragen lokale veld zonder bemoeienis VT

Veiligheidsvoorwaarden en vervolg; geen onderzoek / wel monitoren/

veiligheidsafspraken maken met betrokken HV

Onderzoek VT / combi inzet hulp mogelijk / deelonderzoek

Take Home Messages

Doe het niet alleen

Blijf nieuwsgierig

Before you "assume"
try this crazy method
called "asking"

positivistic.com

**WAAROM
MOEILIK DOEN
ALS
HET SAMEN KAN**

Loesje

POSTBUS 1845 6801 SA ARnhem 090025478

Zijn er nog vragen?

21-5-2019

KNMG-district Limburg

knmg

PAUZE

Aan de slag met casuïstiek

**Er is maar
één iemand nodig om
kindermishandeling
te stoppen...**

21-5-2019

KNMG-district Limburg

knmg

Take Home Message

21 mei 2019

KNMG Limburg Bijeenkomst Kindermishandeling & Huiselijk geweld

Komende activiteiten

KNMG Limburg Bijeenkomst
Filmavond: 'Wat kunnen medici leren van musici?'

19 Juni 2019

KNMG Limburg Golfdag
4e editie

11 augustus 2019, Wittem

